

	Силабус навчальної дисципліни «Оподаткування енергетичної сфери» Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Освітньо-професійна програма «Податкове консультування» Рік навчання: 4, семестр: 7 Кількість кредитів: 4 (120 год.) Мова викладання: українська Підсумковий контроль – диференційований залік Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття, індивідуально-консультаційна, самостійна робота
--	---

Викладач курсу	
E-mail	33.02@nusta.edu.ua
Електронна версія курсу	https://dpu.edu.ua/kafedra-administruvannia-podatkiv
Консультації	Очні консультації: понеділок 13.00 – 14.00 Онлайн-консультації за попередньою домовленістю e-mail: 33.02@nusta.edu.ua

1. Коротка анотація курсу.

Курс розглядає теоретичні та практичні аспекти оподаткування енергетичної сфери. У матеріалі курсу проаналізована структура енергетичних ресурсів країни, розглянута нормативна база сектору, визначені ключові гравці та їхні ролі на різних ринках. У звіті також міститься аналіз практичного прикладу в електроенергетичному секторі України з акцентом на структуру та процеси ринку, включаючи виробництво, передачу та розподіл електроенергії. Також у ньому приділена увага запуску нової моделі ринку електроенергії та його оподаткування, перераховані основні складові реформи, названі потенційні труднощі та зауваження в розрізі політики. Метою курсу є – формування у здобувачів знань щодо теоретичних та практичних аспектів оподаткування енергетичної сфери України в умовах повоєнного відновлення.

Головними завданнями навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними засадами щодо оподаткування енергетичної сфери України; з'ясування основних тенденцій та особливостей розвитку оподаткування енергетичної сфери України; вивчення змістового наповнення елементів оподаткування енергетичної сфери України; набуття практичних навичок розрахунків сум енергетичних податків; засвоєння новацій, запроваджених Кодексом у податковій системі загалом та механізмах справляння податків щодо оподаткування енергетичної сфери України; набуття вміння критично аналізувати правила оподаткування енергетичної сфери України та обґрунтовувати рекомендації з їх удосконалення.

2. Формат курсу – очне та змішане навчання

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

4. Результати навчання

Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	22 / 4
Семінарські заняття	38/4
Індивідуально-консультативна робота	2/2
Самостійна робота	58/110

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfj>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfj>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqj> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ гуманітарних наук за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

8. Схема дисципліни

Години, практична/заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість Балів)
2/6/0/14 2/0/0/18	Тема 1. Сучасний стан державної енергетичної політики України План лекційного заняття 1. Мета і завдання державної енергетичної політики України. 2. Механізм реалізації державної енергетичної політики України. 3. Податкові реформи як результат змін державної енергетичної політики України.	Практичне заняття, Самостійна робота Тести, презентація, доповідь	Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.	5/-
4/6/0/10 0/2/0/16	Тема 2. Нормативно-правове регулювання функціонування енергетичної сфери та її оподаткування План лекційного заняття 1. Міжнародні правила функціонування енергетичної сфери та її оподаткування. 2. Вітчизняне правове регулювання сфери енергетики. 3. Податкове регулювання енергетичного сектору в умовах повоєнного відновлення.	Практичне заняття, Самостійна робота Тести, навчальний проєкт, доповідь	Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.	5/10
4/6/0/10 0/0/0/20	Тема 3. Енергетичний сектор України як об'єкт оподаткування План лекційного заняття	Практичне заняття, Самостійна робота	Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору	5/-

	<p>1. Інституції енергетичного сектору, основні учасники та виробничі процеси.</p> <p>2. Система регулювання в енергетичному секторі.</p> <p>3. Український ринок електроенергії та підходи до його оподаткування.</p>	<p>Тести, презентація, дискусія</p> <p>Контрольна робота</p>	<p>системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.</p> <p>Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p>Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.</p>	8
4/6/0/10 0/0/0/20	<p>Тема 4. Практика застосування енергетичних податків у складі національних податкових систем</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Сутність енергетичної податкової системи.</p> <p>2. Трансформація екологічного податку на енергоресурси.</p> <p>3. Особливості оподаткування енергетичних продуктів та викидів парникових газів.</p>	<p>Практичне заняття,</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Тести, навчальний проєкт, доповідь</p>	<p>Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.</p> <p>Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p>Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.</p>	5/-
4/6/10/2 2/2/10/8	<p>Тема5. Актуальні питання удосконалення оподаткування енергетичної сфери</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Розвиток системи оподаткування природокористування.</p> <p>2. Податкове регулювання природоохоронної діяльності.</p> <p>3. Податкова підтримка енергетичної сфери.</p>	<p>Практичне заняття,</p> <p>Самостійна робота</p> <p>Тести, презентація</p>	<p>Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.</p> <p>Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p>Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.</p>	6/7/10

4/8/0/10 0/0/0/20	Тема 6. Оподаткування енергетичної сфери в умовах глобалізації План лекційного заняття 1. Міжнародна податкова конкуренція щодо енергетичних податків. 2. Проблема міжнародного подвійного оподаткування енергетики. 3. Податкова політика України в енергетичній сфері в контексті євроінтеграції.	Практичне заняття, Самостійна робота Індивідуально-консультаційна робота Тести, презентація, дискусія Підсумкова контрольна робота Комп'ютерне тестування	Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.	б/- 5 50 5
----------------------	---	--	---	---------------------------------

9. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: семінарська робота: 30% загальної кількості балів; завдання самостійної/індивідуальної роботи: 20% загальної кількості балів; екзамен/диференційований залік: 50% загальної кількості балів.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		

60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно- продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	При оцінюванні роботи враховуються також теми, винесені на самостійне опрацювання. Письмова робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений, не потрібно робити посилань чи цитувань.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться відповідно до планів семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань. При оцінці роботи здобувача враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою

підсумкового контролю	<p>формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Загальна кількість балів з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума за семестр складає 100 балів.</p>
------------------------------	---

12. Рекомендована література

Основна

1. Огляд енергетичного сектору України. URL.: <https://www.oecd.org/eurasia/competitiveness-programme/eastern-partners/%D0%9E%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4-%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%83-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-UKR.pdf>
2. Нова енергетична податкова система ЄС. URL.: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-08/9%20Tree%20Energy%20Taxation%20Tree%205%20final%20text_297x210mm_4%2B4_w eb_180822.pdf
3. Договір про ЄС (витяг) // Основи права Європейського Союзу: Сб. осн. Закондавчих актів/ За ред. М. В. Буроменського. – Х. : Яшма, 2005. – С. 132 – 186.

Допоміжна

1. Крисоватий А. І. Теоретико-організаційні доміанти та практика реалізації податкової політики в Україні: Монографія. – Тернопіль: Карт-бланш, 2005. – 371 с.
2. Історія оподаткування : навч. посіб. / [Ф. О. Ярошенко, П. В. Мельник, В. Л. Андрущенко, В. М. Мельник]. – Ірпінь : Нац. акад. ДПС України, 2004. – 242 с.
3. Соколовська А. М. Основи теорії податків : навч. посіб. / А. М. Соколовська. – К. : Кондор, 2010. – 326 с.
4. Щомісячний моніторинг виконання зведеного, державного і місцевих бюджетів України / підготовлено проектом “Реформа місцевих бюджетів в Україні” (RTI International, USAID) URL.: <http://www.ibser.org.ua>.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL.: www.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України URL.: <http://dklg.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL.: www.sts.gov.ua.
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України у м. Києві URL.: www.kyivsta.gov.ua.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL.:

<http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики URL.: <http://www.nerc.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Рахункової палати України URL.: <http://www.ac-rada.gov.ua>

Міжнародні видання

1. Transport & Environment (2022), The good tax guide: A comparison of car taxation in Europe.
2. Becker G. Crime and Punishment: An Economic Approach// Journal of Political Economy, 1968. – vol.76. – № 2. – P. 169 – 217.